

Natuurtoets strandhuisjes

Zeewolde

identificatie

projectnummer:

005000.20161833

projectleider:

ir. H.G. van der Aa

auteur(s):

ir. H.G. van der Aa

planstatus

datum:

22 februari 2017

opdrachtgever:

Gemeente Zeewolde

Inhoud

1. Inleiding	2
2 Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.	
1.1. Aanleiding	2
1.2. Doel natuurtoets	2
1.3. Leeswijzer	2
2. Toetsingskader	4
2.1. Wet natuurbescherming	4
2.1.1. Gebiedsbescherming	4
Natuurnetwerk Nederland (NNN)	6
2.1.2. Soortenbescherming	6
Provinciale vrijstellingen	7
2.2. Ecologische hoofdstructuur/ Natuurnetwerk	7
2.2.1. Algemeen	7
2.2.2. 'Nee, tenzij'-benadering	8
2.2.3. Externe werking	9
3. Uitgangssituatie	10
3.1. Natura 2000	10
3.2. Natuurnetwerk / EHS	11
3.2.1. Wezenlijke kenmerken en waarden	11
3.2.2. Gebiedskenmerken	12
3.3. Beschermde soorten	13
4. Effecten	14
4.1. Inleiding	14
4.2. Verstoring	14
4.2.1. Geluid en beweging	14
4.2.2. Licht	15
4.3. Vermesting en verzuring	15
4.4. Cumulatie	16
5. Conclusies	17

Bijlage:

1. Bronnen

1. Inleiding

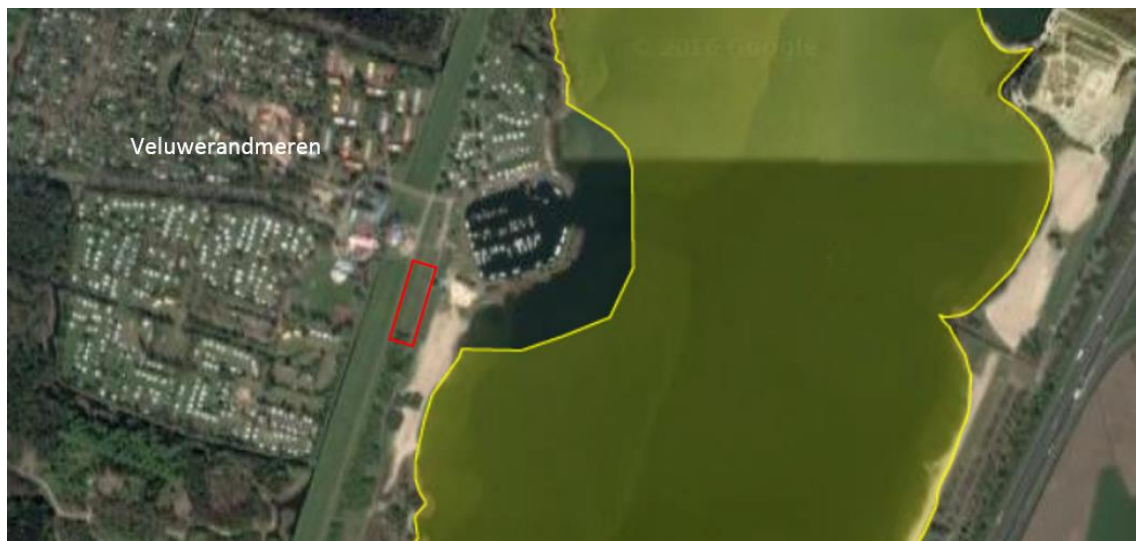
1.1. Aanleiding

Aan de Nulderdijk te Zeewolde worden de realisering van 9 strandhuisjes beoogd. De locatie is gelegen naast een bestaand strandje en jachthaven. Achter de dijk ligt het vakantiepark RCN Zeewolde. Vakantiepark, strandje en jachthaven worden in de zomermaanden intensief gebruikt.

De beoogde strandhuisjes liggen naast het Nuldernauw, onderdeel van het Natura 2000-gebied Veluwerandmeren. Vooralsnog wordt uitgegaan van jaarrond gebruik van de huisjes.

Figuur 1 toont de ligging van de huisjes ten opzichte van Natura 2000. Figuur 2 geeft een beeld van de locatie. Figuur 3 geeft informatie over de vormgeving en afmetingen van de beoogde huisjes.

Figuur 1. *Ligging strandhuisjes (rood) ten opzichte van Natura 2000 (geel)*

1.2. Doel natuurtoets

De voorliggende natuurtoets beschrijft de effecten van de bovenstaande ingrepen op Natura 2000, het provinciale Natuurnetwerk /EHS en op beschermde soorten in het kader van de Wet natuurbescherming.

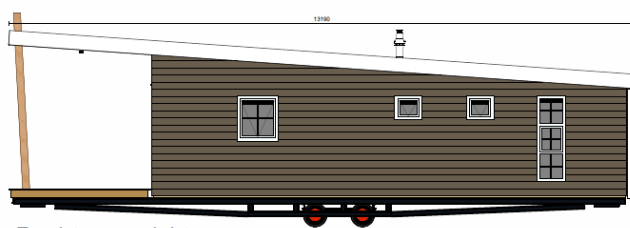
1.3. Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt het toetsingskader voor deze natuurtoets beschreven. Hoofdstuk 3 gaat in op uitgangssituatie en de actuele natuurwaarden op de beoogde locaties. In hoofdstuk 4 vindt een inhoudelijke beschrijving van de ecologische effecten plaats en worden deze effecten beoordeeld in het licht van de verschillende toetsingskaders van rijk en provincie. Hoofdstuk 5 beschrijft vervolgens de conclusies van deze natuurtoets.

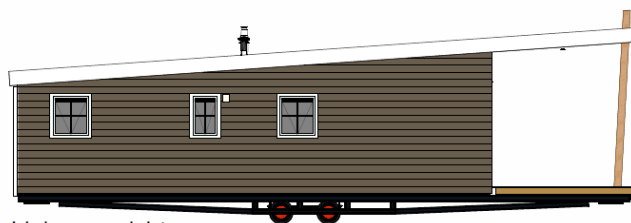
Figuur 2. *Locatie van de beoogde strandhuisjes*

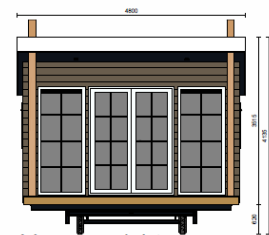
Figuur 3. *Dimensionering en vormgeving*

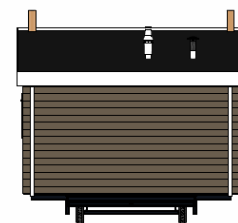
Rechteraanzicht

Linkeraanzicht

Voorraanzicht

Achteraanzicht

2. Toetsingskader

2.1. Wet natuurbescherming

Met de Wnb zijn alle bepalingen met betrekking tot de bescherming van natuurgebieden en dier- en plantensoorten samengebracht in één wet. De Wnb implementeert diverse Europeesrechtelijke regelgeving, zoals de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn in de Nederlandse wetgeving.

2.1.1. Gebiedsbescherming

In Nederland hebben diverse natuurgebieden een beschermde status onder de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). Daarbij zijn twee soorten beschermingen te onderscheiden:

- Natura 2000-gebieden;
- Bijzondere nationale natuurgebieden.

Natura 2000-gebieden

Natura 2000 is de overkoepelende naam voor gebieden die worden beschermd vanuit de Vogel- en Habitatrichtlijn. Volgens deze Europese richtlijnen moeten lidstaten specifieke diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving (habitat) beschermen om de biodiversiteit te behouden. Voor Nederland gaat het om ruim 160 gebieden. Alle Natura 2000-gebieden liggen binnen het Nationaal Natuurnetwerk. In het aanwijzingsbesluit staat welke doelen Nederland nastreeft voor een bepaald gebied, bijvoorbeeld welke planten en dieren bescherming verdienen. Vervolgens komt er in nauw overleg met betrokken partijen een beheerplan, waarin onder andere staat beschreven welke maatregelen nodig zijn om de doelen te behalen.

Bijzondere nationale natuurgebieden

De Minister van Economische Zaken (EZ) kan buiten de gebieden die deel uitmaken van het Europese netwerk van natuurgebieden Natura 2000, ook bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen wanneer deze zijn opgenomen op een lijst als bedoeld in artikel 4, eerste lid, van de Habitatrichtlijn of onderwerp zijn van een procedure als bedoeld in artikel 5 van de Habitatrichtlijn. De beschermende werking die geldt voor gebieden die behoren tot Natura 2000, geldt in dat geval ook voor het bijzondere nationaal natuurgebied.

Wettelijk kader

De Wnb

- verankert de Europese gebiedsbescherming van Natura 2000, bestaande uit Speciale Beschermingszones (SBZ's) op grond van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, in de Nederlandse wetgeving;
- vormt de wettelijke basis voor de aanwijzingsbesluiten met instandhoudingsdoelstellingen;
- legt de rol van bevoegd gezag voor verlening van vergunningen meestal bij de provincies.

Voor Natura 2000-gebieden gelden onder meer de volgende verplichtingen.

- De overheid dient ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in de speciale beschermingszones niet verslechtert. Tevens mag er geen verstoring optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen.

- Voor elk plan of project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van het gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor zo'n gebied, wordt een passende beoordeling gemaakt van de gevolgen voor het gebied. Bevoegde nationale instanties geven slechts toestemming voor het plan of project nadat zij de zekerheid hebben verkregen dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast.
- Als een plan of project om dwingende reden van groot openbaar belang toch moet worden gerealiseerd, terwijl significant negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten, moeten alle nodige compenserende maatregelen worden genomen om te waarborgen dat de algehele samenhang van het Europees ecologisch netwerk (Natura 2000) bewaard blijft.

In artikel 2.7, eerste lid, van de Wnb is de habitattoets voor het vaststellen van een bestemmingsplan neergelegd. Artikel 2.7, eerste lid, van de Wnb luidt als volgt:

Een bestuursorgaan stelt een plan dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, en dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, uitsluitend vast indien is voldaan aan artikel 2.8, met uitzondering van het negende lid.

Artikel 2.8 van de Wnb luidt als volgt:

1. Voor een plan als bedoeld in artikel 2.7, eerste lid, of een project als bedoeld in artikel 2.7, derde lid, onderdeel a, maakt het bestuursorgaan, onderscheidenlijk de aanvrager van de vergunning, een passende beoordeling van de gevolgen voor het Natura 2000-gebied, rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen voor dat gebied.
2. In afwijking van het eerste lid hoeft geen passende beoordeling te worden gemaakt, ingeval het plan of het project een herhaling of voortzetting is van een ander plan, onderscheidenlijk project, of deel uitmaakt van een ander plan, voor zover voor dat andere plan of project een passende beoordeling is gemaakt en een nieuwe passende beoordeling redelijkerwijs geen nieuwe gegevens en inzichten kan opleveren over de significante gevolgen van dat plan of project.
3. Het bestuursorgaan stelt het plan uitsluitend vast, en gedeputeerde staten verlenen voor het project, bedoeld in het eerste lid, uitsluitend een vergunning, indien uit de passende beoordeling de zekerheid is verkregen dat het plan, onderscheidenlijk het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten.
4. In afwijking van het derde lid kan, ondanks het feit dat uit de passende beoordeling de vereiste zekerheid niet is verkregen, het plan worden vastgesteld, onderscheidenlijk de vergunning worden verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
 - a. er zijn geen alternatieve oplossingen;
 - b. het plan, onderscheidenlijk het project, bedoeld in het eerste lid, is nodig om dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en
 - c. de nodige compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft.
5. Ingeval het plan, onderscheidenlijk het project, bedoeld in het eerste lid, significante gevolgen kan hebben voor een prioritair type natuurlijke habitat of een prioritaire soort in een Natura 2000-gebied, geldt, in afwijking van het vierde lid, onderdeel b, de voorwaarde dat het plan, onderscheidenlijk het project nodig is vanwege:
 - a. argumenten die verband houden met de menselijke gezondheid, de openbare veiligheid of met voor het milieu wezenlijk gunstige effecten, of
 - b. andere dwingende redenen van openbaar belang, na advies van de Europese Commissie.
6. Een advies van de Europese Commissie als bedoeld in het vijfde lid, onderdeel b, wordt door de Minister gevraagd. Het bestuursorgaan, onderscheidenlijk gedeputeerde staten doen daartoe een verzoek aan de Minister.

7. Compenserende maatregelen als bedoeld in het vierde lid, onderdeel c, maken onderdeel uit van het plan, onderscheidenlijk de verplichting om deze maatregelen te treffen maakt onderdeel uit van de vergunning voor het project, bedoeld in het eerste lid. Het bestuursorgaan dat het plan vaststelt meldt, onderscheidenlijk gedeputeerde staten melden de compenserende maatregelen aan Onze Minister, die de Europese Commissie van de maatregelen op de hoogte stelt.
8. Ingeval een compenserende maatregel voorziet in de ontwikkeling of verbetering van leefgebieden voor vogels, natuurlijke habitats of habitats voor soorten buiten een Natura 2000-gebied, draagt Onze Minister ervoor zorg dat deze leefgebieden of habitats een Natura 2000-gebied, of een onderdeel van een Natura 2000-gebied worden.

Een passende beoordeling is verplicht als een plan, afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten, significante gevolgen kan hebben voor de betrokken Natura 2000-gebieden.¹⁾ Voor de inschatting van de effecten die een plan kan hebben, moet de significantie worden beoordeeld in het licht van de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied, die voor kwalificerende soorten en habitats zijn geformuleerd. Als niet op grond van objectieve gegevens op voorhand significante gevolgen op een Natura 2000-gebied zijn uitgesloten, moet een passende beoordeling worden gemaakt.²⁾ In de passende beoordeling worden de effecten op Natura 2000-gebieden nader onderzocht. Vervolgens kan een bestemmingsplan slechts worden vastgesteld indien is verzekerd dat ook bij een maximale invulling van het plan de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet worden aangetast.

Wat is significant?

Het begrip significant speelt een sleutelrol bij het beoordelen van de vergunbaarheid van een ingreep in het kader van de Wet natuurbescherming. In de factsheet nr. 25: *“Significantie’ bij beoordeling van gevolgen voor Natura 2000-gebieden”* geeft de Commissie voor de Milieueffectrapportage aan op welke wijze het begrip significantie moet worden geïnterpreteerd bij een dergelijke toetsing.

De beoordeling of een effect al dan niet significant is, wordt benaderd vanuit de instandhoudingsdoelstellingen. Deze zijn vastgelegd in de aanwijzingsbesluiten voor de Natura 2000-gebieden. Er zijn instandhoudingsdoelstellingen voor habitattypen en voor soorten.

- Voor habitattypen gaat het om behoud of uitbreiding van de oppervlakte en/of behoud of verbetering van de kwaliteit.
- Voor soorten gaat het om behoud of uitbreiding van de oppervlakte van het leefgebied, behoud of verbetering van de kwaliteit van het leefgebied en behoud of uitbreiding van de populatieomvang.

Als uit de Passende beoordeling blijkt dat een instandhoudingsdoel door het project of plan (mogelijk) niet gehaald wordt, wordt het effect als significant beschouwd.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) worden aangewezen in de provinciale verordening. Voor dit soort gebieden geldt het ‘nee, tenzij’ principe, wat inhoudt dat binnen deze gebieden in beginsel geen nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen mogen plaatsvinden (zie ook par 2.2).

2.1.2. Soortenbescherming

In de Wnb wordt een onderscheid gemaakt tussen:

- a. soorten die worden beschermd in de Vogelrichtlijn;
- b. soorten die worden beschermd in de Habitatrichtlijn; en
- c. de bescherming van overige soorten.

De Wnb bevat onder andere verbodsbepalingen ten aanzien van het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, eieren en rustplaatsen van vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn. Gedeputeerde Staten (hierna: GS) kunnen hiervan ontheffing verlenen en bij verordening kunnen Provinciale Staten (hierna: PS) vrijstelling verlenen van dit verbod. De voorwaarden waaraan voldaan moet worden om ontheffing of vrijstelling te kunnen verlenen zijn opgenomen in de Wnb en vloeien direct voort uit de

1) Art. 2.8, tweede lid, van de Wnb.

2) ABRvS 23 april 2014, ECLI:NL:RVS:2014:1421.

Vogelrichtlijn. Verder is het verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen of te verstoren. GS kunnen hiervan ontheffing verlenen en bij verordening kunnen PS vrijstelling verlenen van dit verbod. De gronden voor verlening van ontheffing of vrijstelling zijn opgenomen in de Wnb en vloeien direct voort uit de Habitatrichtlijn.

Ten slotte is een verbodsbepaling opgenomen voor overige soorten. Deze soorten zijn opgenomen in de bijlage onder de onderdelen A en B bij de Wnb. De provincie kan ontheffing verlenen van deze verboden. Verder kan bij provinciale verordening vrijstelling worden verleend van de verboden. De noodzaak tot ontheffing of vrijstelling kan hierbij ook verband houden met handelingen in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden. Voor de Europees beschermde soorten (Vogel- en Habitatrichtlijn) is er overigens geen beleidsruimte en blijft de bescherming onveranderd.

Provinciale vrijstellingen

Bosmuis en veldmuis worden gezien als schadesoorten; het doden van beide soorten is gedurende het gehele jaar en in de gehele provincie toegestaan.

Daarnaast geldt in Flevoland een algemene vrijstelling voor onder meer ruimtelijke ingrepen voor de volgende soorten: bosmuis, bunzing, egel, haas, hermelijn, konijn, ree, vos, wezel, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en middelste groene kikker.

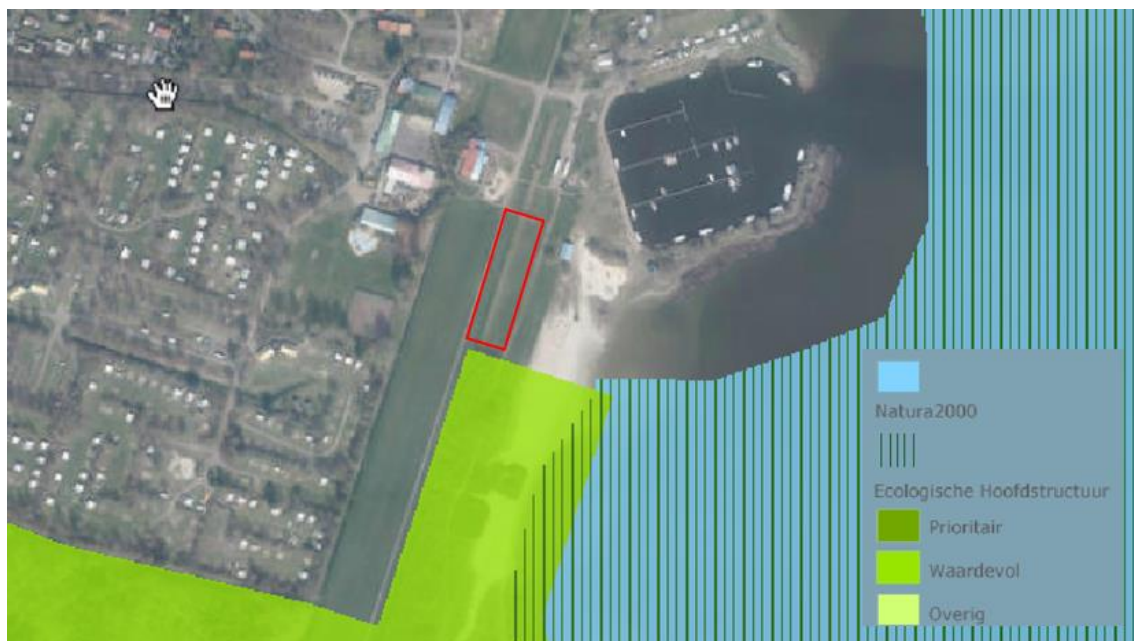
2.2. Ecologische hoofdstructuur/ Natuurnetwerk

2.2.1. Algemeen

Het Nationaal Natuurnetwerk (NNN), de opvolger van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), is een Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk.

Het Natuurnetwerk valt buitendijks samen met Natura 2000. Binnendijks maakt het hele gebied ten zuiden van het vakantiepark deel uit van het NNN (zie figuur 4).

Figuur 4. *Ligging strandhuisjes ten opzichte van de EHS*

De rechtstreekse werking van de EHS vindt plaats door de toetsing van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen voor het afwijken van bestemmingsplannen aan het EHS-beleid. Hoewel inmiddels wordt gesproken van NNN luidt titel 2.10 van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) ‘Ecologische hoofdstructuur’. Het Rijk heeft het algemene EHS-beleid in het Barro vastgelegd. Op grond van artikel 2.10.2 Barro moeten provincies bij provinciale verordening (in dit geval een Structuurvisie) de EHS-gebieden aanwijzen en nauwkeurig begrenzen. Op grond van artikel 2.10.3 Barro moeten zij ook de wezenlijke kenmerken en waarden van die gebieden vastleggen. Daarnaast wijzen de provincies de natuurdoelen in de EHS aan. Een natuurdoel beschrijft een bepaalde natuurkwaliteit en wordt gebruikt als een toetsbare doelstelling voor een natuurgebied.

Op grond van artikel 2.10.4 Barro geldt er een algemeen beschermingsregime voor EHS-gebieden. Dit algemene regime bestaat eruit dat er geen toestemming mag worden verleend aan activiteiten die per saldo leiden tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden of tot een significante vermindering van de oppervlakte van of samenhang tussen die gebieden. Toestemming voor dergelijke activiteiten kan wel worden gekregen indien (1) er sprake is van een groot openbaar belang, (2) er geen reële alternatieven zijn en (3) de negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden, de oppervlakte en de samenhang worden beperkt en de overblijvende effecten gelijkwaardig worden gecompenseerd

Rijk en provincies hebben gezamenlijk een beleidskader opgesteld voor mogelijke ingrepen in de EHS: ‘Spelregels EHS – Beleidskader voor compensatiebeginsel, EHS-Saldobenadering en herbegrenzen EHS’ (augustus 2007). Uit het Bestuursakkoord Natuur volgt dat deze spelregels ook voor het NNN blijven gelden. Dit EHS-beleid werkt vervolgens door tot op het gemeentelijk niveau. Gemeenten dienen bij vaststelling van bestemmingsplannen en het verlenen van omgevingsvergunningen voor het afwijken van een bestemmingsplan de regels met betrekking tot de EHS toe te passen, zoals deze voortvloeien uit de provinciale verordening.

De Provincie Flevoland heeft de Spelregels EHS als uitwerking van het Omgevingsplan 2006 overgenomen in haar provinciaal beleid. In het document *Spelregels EHS, EHS-kaart en EHS-doelbenadering* van de provincie is dit beleid uitgeschreven.

Of en in welke mate een ingreep van invloed is op het functioneren van de EHS wordt bepaald door het effect op de vastgelegde wezenlijke kenmerken en waarden voor het betreffende deel van de EHS. Een definitie voor wezenlijke kenmerken en waarden is te vinden in de Nota Ruimte (2004, p.114): “de wezenlijke kenmerken en waarden zijn de actuele en potentiële waarden, gebaseerd op de natuurdoelen van het gebied. Het gaat daarbij om: de bij het gebied behorende natuurdoelen en – kwaliteit, geomorfologische en aardkundige waarden en processen, de waterhuishouding, de kwaliteit van bodem, water en lucht, rust, stilte, donkerte en openheid, de landschapsstructuur en de belevingswaarde”.

Voor de gemeente Zeewolde zijn deze waarden uitgewerkt in het rapport *Wezenlijke kenmerken en waarden EHS Gemeente Zeewolde* (A&W rapport 1361, 2011). De wezenlijke kenmerken en waarden zoals in dit rapport zijn weergegeven, zijn vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Flevoland op 27 september 2011.

2.2.2. ‘Nee, tenzij’-benadering

De totstandkoming van de EHS verloopt via de sporen: bescherming en ontwikkeling. De bescherming van de EHS wordt vormgegeven door de ‘nee, tenzij’-benadering. Dit houdt in dat bestemmingswijziging binnen de EHS niet mogelijk is als daarmee de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant worden aangetast, tenzij er geen reële alternatieven zijn én er sprake is van een groot openbaar belang. Om te kunnen bepalen of de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied significant worden aangetast, moet het bevoegd gezag erop toezien dat hier door de initiatiefnemer onderzoek wordt verricht. Om een zorgvuldige afweging te kunnen maken zal de provincie de te behouden wezenlijke kenmerken en waarden per gebied specificeren.

Nadat er vastgesteld is dat wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant worden aangetast, volgt de beoordeling of een ontwikkeling van groot openbaar belang is door het bevoegd gezag. Bij de beoordeling worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Stap 1: Alleen belangen die op langere termijn nog steeds aanwezig zijn, kunnen van groot openbaar belang zijn;
- Stap 2: Bij groot openbaar belang gaat het niet om belangen van één of enkele individuen.

Door gelijktijdig met een initiatief in de EHS mitigerende maatregelen te nemen kan het mogelijk zijn om significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden te voorkomen. Naast mitigerende maatregelen dient bij aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden door een bestemmingsplanwijziging de resterende schade te worden gecompenseerd.

2.2.3. Externe werking

De externe werking vindt zijn grondslag in de Habitatrichtlijn en de Wet natuurbescherming en vloeit onmiddellijk voort uit de verplichting tot het behouden of brengen in een 'gunstige staat van instandhouding' van het habitatype of een soort. De EHS kent geen externe werking. De Minister van LNV heeft in 2008 in een brief aan de Tweede Kamer geschreven dat ingrepen buiten de EHS niet hoeven te worden beoordeeld op hun effecten voor de wezenlijke kenmerken en waarden binnen de EHS (TK 29576, nummer 12 en 52). Deze brief vloeide voort uit de Nota Ruimte.

Hoewel landelijk er geen externe werking van de Ecologische Hoofdstructuur van toepassing is, heeft de Provincie Flevoland het volgende opgenomen in de *'Verordening voor de fysieke leefomgeving 2012'*: *'Een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden kan ook het gevolg zijn van planologische ontwikkelingen in de nabijheid van de aangewezen gebieden. Om deze mogelijkheid niet impliciet te laten optreden, zal in voorkomende gevallen ook ontwikkelingen nabij de EHS moeten worden getoetst op mogelijke effecten. Deze worden zoals gebruikelijk betrokken bij de integrale ruimtelijke belangenafweging. Wat als nabij moet worden aangemerkt is niet gebonden aan een vaste maat, maar situatieafhankelijk. Zowel type en omvang van de ontwikkeling als de specifieke kenmerken en waarden in die nabijheid spelen daarbij een rol. Wanneer in redelijkheid valt te voorzien dat zich significante effecten kunnen voordoen moet dit worden betrokken bij de ruimtelijke afweging.'*

Als gevolg hiervan dienen de gevolgen van het voornemen voor de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS bepaald te worden.

3. Uitgangssituatie

3.1. Natura 2000

De kwalificerende soorten en habitats van het naastgelegen Natura 2000-gebied zijn weergegeven in onderstaande tabel:

Tabel 3.1 Instandhoudingsdoelen Veluwerandmeren

Habitattypen		SVI Landelijk	Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop.	Draagkracht aantal vogels	Draagkracht aantal paren
H3140	Kranswierwateren	--	=	=			
H3150	Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden	-	=	=			
Habitatsoorten							
H1149	Kleine modderkruiper	+	=	=	=		
H1163	Rivieronderpad	-	= (<)	=	=		
H1318	Meervleermuis	-	=	=	=		
Broedvogels							
A021	Roerdomp	--	>	>			5
A298	Grote karekiet	--	>	>			40
Niet-broedvogels							
A005	Fuut	-	=	=		400	
A017	Aalscholver	+	=	=		420	
A027	Grote Zilverreiger	+	=	=		40	
A034	Lepelaar	+	=	=		3	
A037	Kleine Zwaan	-	=	=		120	
A050	Smient	+	=	=		3500	
A051	Krakeend	+	=	=		280	
A054	Pijlstaart	-	=	=		140	
A056	Slobeend	+	=	=		50	
A058	Krooneend	-	=	=		30	
A059	Tafeleend	--	= (<)	=		6600	
A061	Kuifeend	-	= (<)	=		5700	
A067	Brilduiker	+	=	=		220	
A068	Nonnetje	-	=	=		60	
A070	Grote Zaagbek	--	=	=		50	
A125	Meerkoet	-	=	=		11000	

Verklaring symbolen

Staat van instandhouding (SVI)	Doelstellingen
+ redelijk	= behoud
- slecht	> Verbetering/uitbreiding
-- zeer slecht	= (<)achteruitgang ten gunste van ander habitatype of soort toegestaan

In het winterhalfjaar foerageren grote aantallen watervogels op het grote areaal kranswieren onder water. De slobend, kraakeend, meerkoet, kuifeend en tafeleend zijn in de zomer in kleine aantallen aanwezig. Kleine zwanen, nonnetjes, grote zaagbekken en brilduikers zijn overwegend aanwezig op het open water in de periode november t/m januari. De krooneend, aalscholver en fuut zijn jaarrond aanwezig in het gebied. De grote karekiet en roerdomp broeden in de omgeving van Elburg, op grote afstand van het plangebied. De meervleermuis vliegt en foerageert op de randmeren, zeer waarschijnlijk ook nabij het plangebied, gezien de waarneming bij veldonderzoek in 2012 ten behoeve van het 3 km zuidelijker gelegen scoutinglandgoed.

Vanwege de aanwezigheid van de vogels en de meervleermuis is het gebied gevoelig voor verstoring door recreatie en licht.

In het aangrenzende water zijn buiten de vaargeul de habitattypen H3140 *Kranswierwateren* en H3150 *Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden* aanwezig. Deze habitattypen zijn niet gevoelig voor vermesting/verzuring door stikstofdepositie; de achtergronddepositie (ca. 1000 - 1200 mol N/ha/jr.) is hier ruim lager dan de kritische depositiewaarde (2400 mol N/ha/jr.), waardoor de stikstofdepositie zeer fors kan toenemen zonder dat dit leidt tot significant negatieve effecten.

3.2. Natuurnetwerk / EHS

De Ecologische Hoofdstructuur heet met de invoering van de nieuwe Wet Natuurbescherming per 1 januari 2017 het Natuurnetwerk Nederland. Omdat de relevante provinciale ruimtelijke beleidsregels uit 2013 spreken over de EHS, wordt in de voorliggende natuurtoets deze aanduiding vooralsnog gehandhaafd. Het Natuurnetwerk valt buitendijks samen met Natura 2000. Binnendijks maakt het hele gebied ten zuiden van het vakantiepark deel uit van het NNN (zie ook figuur 4).

3.2.1. Wezenlijke kenmerken en waarden

De wezenlijke kenmerken en waarden dit gebied zijn hieronder uitgewerkt op basis van Greve & Miedema 2011.

Het aangrenzende groengebied behoort tot de categorie waardevolle gebieden (zie figuur 1): dit zijn gebieden met een hoge actuele of potentiële natuurwaarde. De gebieden zijn essentieel voor de gewenste samenhang en kwaliteit van de EHS. De prioritaire en de waardevolle gebieden vormen samen de kerngebieden van de EHS.

Bepaalde kenmerken van een gebied zijn geen abiotische randvoorwaarden voor een natuurbeheertype, maar wel kenmerkend voor het gebied. Denk hierbij aan (infrastructurele) barrières, stilte, rust, toegankelijkheid, openstelling(tijden) en de randlengte. De effecten van deze kenmerken vinden veelal plaats op soortniveau. Het is ook mogelijk dat een kenmerk geen effect heeft op de aanwezige of potentiële soorten, maar wel op de belevingswaarde van een gebied (bijvoorbeeld geluids- of lichtintensiteit). De kwaliteit van een gebied of ecosysteem, is te meten aan de hand van de soorten die aanwezig zijn. Soorten stellen bepaalde eisen aan een gebied, waarbij de ene soort veeleisender is dan de andere. Door soorten op te nemen in de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied, wordt aangegeven welke kwaliteiten worden nagestreefd. Een soort hoeft niet per se vastgesteld te zijn in het gebied. Als de soort de potentie heeft om het gebied op den duur te bereiken en het doel is om aan de eisen van deze soort te voldoen, wordt de soort opgenomen in de wezenlijke waarden. Hiermee worden de kwaliteiten die de soort vereist, beschermd door ze vast te leggen in de wezenlijke kenmerken en waarden.

Figuur 5. *Ecologische hoofdstructuur (rode pijl = plangebied)*

3.2.2. Gebiedskenmerken

Het nabijgelegen deel van de EHS/NNN is kent een tweetal natuurbeheertypen;

- N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland (west)
- N11.01 Droog schraalgrasland (oost)

Figuur 6. *Natuurbeheertypen (rode figuur = beoogde locatie strandhuisjes)*

De rapportage meldt hierover het volgende:

N11.01 Droog schraalgrasland (33,6 ha)

In de Voorlanden van het Nuldernaauw zijn enkele schrale graslanden aanwezig die deels zijn begroeid met struiken. Dit vormt een biotoop die in Flevoland weinig voorkomt. De Voorlanden hebben door hun milieuvariatie van nat naar droog en van kalkarm naar kalkrijk, een grote diversiteit aan plantengemeenschappen, met een aantal bijzondere plantensoorten. Deze zijn bijvoorbeeld Ronde zonnedauw, Rietorchis en Jeneverbes. Daarnaast komt in dit deelgebied een aantal bijzondere paddenstoelen voor, waaronder Witte sterspoorknotszwam. In de rietkraag langs het water broeden veel moerasvogels waaronder de Grote karekiet, Roerdomp en Baardmannetje. Ook zijn waarnemingen bekend van Ringslang en Rugstreepad.

Bovenstaande beschrijving is overigens niet of nauwelijks van toepassing op de beoogde locatie van de strandhuisjes. De huidige recreatiedruk ter plaatse is te hoog voor de genoemde vogels en ook de aanwezigheid van de genoemde ringslang, rugstreepad, planten en paddenstoel lijken hier uiterst onwaarschijnlijk. Van deze locatie zijn in ieder geval geen waarnemingen van deze soorten bekend (bron: www.waarneming.nl). Bij de toetsing in hoofdstuk 4 zal de ingreep dus louter worden beoordeeld op de gevolgen voor de potenties van het naastgelegen NNN voor deze soorten.

N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland (19,7 ha)

Langs de Groenewoudse Tocht en langs de Gooise Weg (N305) liggen enkele percelen grasland, die extensief worden beheerd. De natuurwaarden van deze percelen zijn (nog) beperkt.

3.3. Beschermde soorten

De huisjes worden onder aan de dijk gerealiseerd. Ter plaatse en in de directe omgeving zijn geen vaste rust- verblijfs- of voortplantingsplaatsen van beschermde soorten aanwezig. Ter plaatse is mogelijk de veldmuis aanwezig. Deze soort verliest een verwaarloos klein deel van zijn leefgebied. Deze soort geldt in de provincie Flevoland als schadesoort die het hele jaar door mag worden bestreden.

Het voornemen levert derhalve geen strijdigheid op met betrekking tot beschermde soorten. Dit thema wordt in de voorliggende natuurtoets niet verder uitgewerkt.

4. Effecten

4.1. Inleiding

De beoogde ontwikkeling vindt buiten Natura 2000 en het NNN plaats. Op voorhand kan daarom worden geconcludeerd dat het plan niet zal leiden tot areaalverlies of versnippering binnen beschermde gebieden. Ook aanpassing van de waterhuishouding is niet aan de orde. De huisjes worden elders gebouwd en binnen een dag onder aan de dijk geplaatst. Verstoring door bouwwerkzaamheden zal dus evenmin optreden.

Potentiële negatieve gevolgen voor Natura 2000 of het NNN hebben daarom betrekking op de externe werking van de gebiedsbescherming en betreffen:

- verstoring (als gevolg van extra licht en recreatiedruk);
- vermesting en verzuring (als gevolg van extra stikstofdepositie door extra verkeersemisies).

Deze potentiële effecten worden hieronder nader uitgewerkt.

4.2. Verstoring

4.2.1. Geluid en beweging

Vogels zijn in beginsel gevoelig voor verstoring door menselijke aanwezigheid (bron: Krijgsveld, 2009). Voor de onderhavige watervogels op het aangrenzende Nulderneauw zou er sprake kunnen zijn van verstoring door mensen en loslopende honden op de oevers, alsmede door recreatievaartuigen op het water.

Als gevolg van de strandhuisjes kan de intensiteit van de waterrecreatie mogelijk iets toenemen. De waterrecreatie concentreert zich in het lente- en zomerseizoen (mei t/m augustus) en overlapt slechts zeer beperkt met het seizoen waarin de meeste kwalificerende watervogels aanwezig zijn (oktober t/m april). In de zomermaanden is hier bovendien reeds sprake van een druk gebruikt vakantiepark met veel activiteiten op het water, de oevers en de dijk. De 9 extra strandhuisjes voegen hier geen extra verstoring aan toe voor wat betreft geluid of beweging. Hetzelfde geldt voor de verstoring van het Natuurnetwerk; naast het open water betreft dit ook het grasland en struweel direct ten zuiden van de huisjes. De recreatiebewegingen vanuit de huisjes zijn voor een belangrijk deel gericht op het water, dan wel wordt afgewikkeld over de bestaande paden op en onderaan de dijk. Er zal dus geen sprake zijn van extra betreding van grasland of struweel.

Een deel van het bestaande vakantiepark is ook in de wintermaanden geopend. Het betreft 73 bungalows, 10 caravans en 14 appartementen, allen vlak achter de dijk ter hoogte van de jachthaven. Deze recreanten zullen regelmatig langs het water of over de dijk wandelen, de hond uitlaten etc. Ook in de jachthaven is er buiten het zomerseizoen sprake van geringe activiteit. De 9 extra strandhuisjes voegen daarom geen extra verstoring aan toe voor wat betreft geluid of beweging.

4.2.2. Licht

De kwalificerende soort meervleermuis is in het zomerhalfjaar in kleine aantallen aanwezig, foeragerend langs de oever van het plangebied. De strandhuisjes vormen mogelijk een relevante extra verstoring van de meervleermuizen als gevolg van extra licht. Indien nieuwe buitenverlichting ter plaatse van de strandhuisjes wordt aangebracht, dan dient deze te worden voorzien van vleermuisvriendelijke amberkleurige verlichting. Verstoring van de vleermuizen door buitenverlichting wordt daardoor vergaand gereduceerd.

Voor de binnenverlichting van de nieuwe eenheden is amberkleurige verlichting echter geen aantrekkelijke optie. Doordat alle eenheden met een grote glazen wand naar het water zijn gericht, zal de lichtuitstraling van de binnenverlichting mogelijk een deel van het Veluwemeer beïnvloeden. Relevant is daarom hoeveel kunstlicht in de uitgangssituatie reeds aanwezig is op en rond het terrein en of de nieuwe huisjes daar iets aan toe voegen.

Figuur 7. *Lichtbronnen op het terrein in de referentiesituatie*

Zoals bovenstaande foto laat zien staat het restaurant linksonder boven op de dijk met het terras naar het water gericht. Op dit terras staan 11 lampen die 's avonds branden. Ook de surfschool en Beachbar zijn in het zomerhalfjaar 's avonds verlicht met lichtbronnen van 385 lumen. Verspreid op het buitendijkse terrein staan 11 lantaarnpalen (3 m hoog) met lichtpunten van 1800 lumen. Op de steigers in de haven staan nog meerdere kleine verlichtingspunten.

Op het terrein zijn dus al vele lichtbronnen aanwezig, die zowel qua aantal, hoogte als afstand tot het water veel verstorerend voor de aanwezige vleermuizen zijn dan de nieuwe strandhuisjes, linksonder op bovenstaande figuur.

Met inachtneming van vleermuisvriendelijke verlichting aan de buitenzijde zullen de nieuwe strandhuisjes niet leiden tot extra verstoring door verlichting. Dit geldt zowel voor Natura 2000 als voor het Natuurnetwerk.

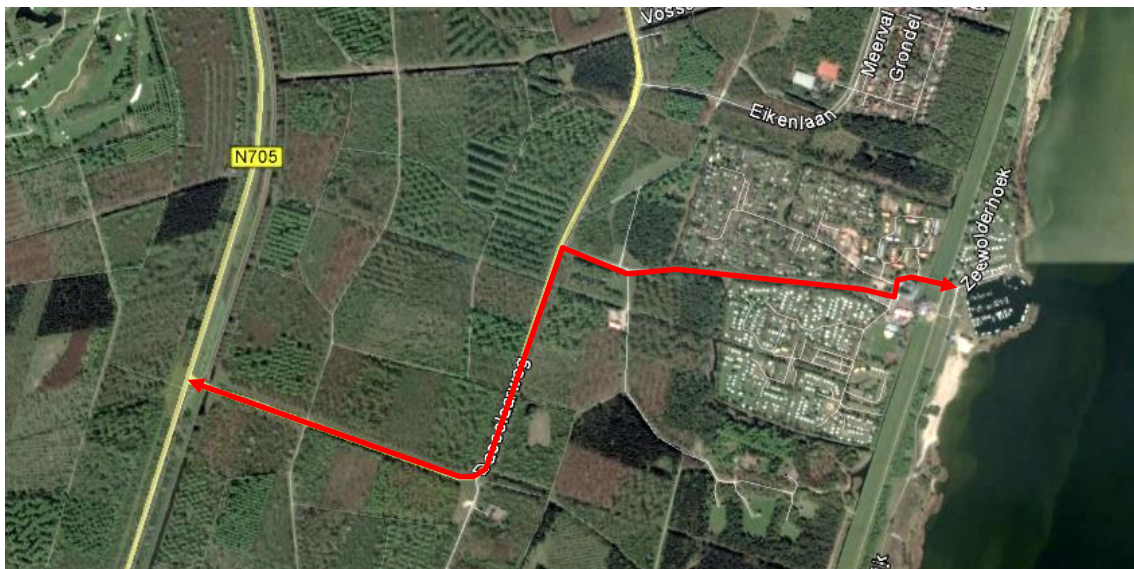
4.3. Vermesting en verzuring

De 9 nieuwe strandhuisjes zullen in het hoogseizoen leiden tot 36 verkeersbewegingen per etmaal. In het winterseizoen is het gebruik veel lager. Over een heel jaar gemiddeld wordt uitgegaan van een

verkeersproductie van 20 mvt/etm. De verkeersafwikkeling is weergegeven in figuur 8. Op de N705 gaat dit extra verkeer op in het heersende verkeersbeeld. Dit gegeven is van belang voor het berekenen van de stikstofdepositie op Natura 2000. De gevolgen voor het milieu van het af- en aanrijdend verkeer worden niet meer aan het in werking zijn van de inrichting toegerekend wanneer dit verkeer kan worden geacht te zijn opgenomen in het heersende verkeersbeeld. Op grond van jurisprudentie is dit het geval op het moment dat het aan- en afrijdende verkeer zich door zijn snelheid en rij- en stopgedrag nog niet dan wel niet meer onderscheidt van het overige verkeer dat zich op de betrokken weg bevinden.

Op basis van bovengenoemde verkeersproductie is in AERIUS Calculator de stikstofdepositie binnen Natura 2000 berekend. Op geen enkel stikstofgevoelig Natura 2000-gebied was er sprake van enige depositie hoger dan de drempelwaarde (0,05 mol/ha/jr). Derhalve is er geen enkele depositie-effect en is er geen sprake van een vergunning- of meldingsplicht in het kader van het Programma Aanpak Stikstof.

Figuur 8. *Toekomstige verkeersafwikkeling (+20 mvt/etm)*

4.4. Cumulatie

Vanwege het ontbreken van effecten op Natura 2000 behoeft ook geen cumulatietoets te worden uitgevoerd.

5. Conclusies

De bouw en exploitatie van de beoogde strandhuisjes zijn getoetst aan de Wet natuurbescherming en het NNN-beleid van de provincie Flevoland.

Effecten als gevolg van areaalverlies, verdroging, vermesting, verzuring, versnippering of verstoring zijn afwezig of verwaarloosbaar klein. Belangrijkste reden is het reeds intensieve recreatieve gebruik ter plaatse en rondom de beoogde locatie. Er is geen effect op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000 of de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk.

Ter voorkoming van verstoring van vleermuizen door lichtuitstraling dient eventuele buitenverlichting aan de huisjes te worden voorzien van vleermuisvriendelijke lampen.

Vanwege het ontbreken van effecten op Natura 2000 behoeft ook geen cumulatietoets te worden uitgevoerd.

De plaatsing alsmede de exploitatie van de strandhuisjes hebben derhalve geen effect op Natura 2000 of het Natuurnetwerk of op beschermde soorten. Een ontheffing of vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming is niet benodigd.

Bijlage 1 Bronnen

- Alterra, Dobben, H.F. van (2012): *'Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en leefgebieden van Natura 2000'* Alterra-rapport 2397;
- Greve, M.S.E en H. Miedema (2011): *"Wezenlijke kenmerken en waarden EHS Gemeente Zeewolde"* A&W rapport 1361
- Krijgsveld, K.L., R.R. Smits & J. van der Winden (2008): *'Verstoringsgevoeligheid van vogels - Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie'*. Bureau Waardenburg bv, Culemborg.
- Provincie Flevoland (2016): *"Verordening van Provinciale Staten van de provincie Flevoland houdende regels voor de uitvoering van de wet natuurbescherming Verordening uitvoering Wet natuurbescherming Flevoland 2016"*
- Rijkswaterstaat (2016): *'Natura 2000 ontwerpbeheerplan IJsselmeergebied 2016 – 2021 Veluwerandmeren'*
- www.calculator.aerius.nl/calculator/
- www.sovon.nl
- www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/
- www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/effectenindicator
- www.waarneming.nl